

ACC. N:R. M 6219:1-6.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Nure Pärström
Härad: Uppvidinge. Adress: Värenascke.
Socken: Bädesjö. Berättat av: H. H. Berggren.
Uppteckningsår: 1929 Född år 1879 i Bädesjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bruk i samband med dödsfall. 5. 1-6.

~~Dödsleden~~ ~~5. 3-4~~

Offerkast 5. 3-4; 6

Avrättning. 5. 4-5

Ben från kyrkogården ger skjutskicklighet 5. 6.

Skjuta på oblat. 5. 6.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6219:1.

Landskap: Småland Upptecknat av: Sure Bäckström
Härad: Uppsvidinge Adress: Värenasöre
Socken: Vådesjö Berättat av: K. H. Berggren
Uppteckningsår: 1929 Född år 1879 i Vådesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Döds seder

Efter dödens inträde stannade de
klockan och släkte ut elden i spisen.

En i tillrummet fingra ej några horor eller
sådana som följt döda barn komma.

Vattnet, som liket tvättats med, användes
till att tvätta sådana som hade "skervan".

En flaska brännvin och en prolm boll lades
i kistan, som den döde skulle ha med sig i
graven.

De vakade över liket den natt, då per-
sonen dött.

Under sjukdomstiden och efter dödens

ACC. N:R. 1462/19:4

Landskap: Småland. Upptecknat av: Nure Bäckström.
Härad: Uppvidinge. Adress: Värendasene.
Socken: Wädesjö. Berättat av: N. H. Berggren.
Uppteckningsår: 1929. Född år 1879 i Wädesjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9
2.

inträde skulle de akta sig för att låta något komma i kors t. ex. ved.

Den norra och södra delen av kyrkogården ansågs vara den sämsta, medan den östra och västra ansågs vara den förnämsta.

De brukade bedja den döde låga med sig någon sjukdom och att inte gå igen.

Innan den döde bars bort, skulle kistan först bäras ut på vedbacken där "vedkastan" eller vedkastaprisen låste för kisten. En psalm skulle sedan sjungas och först när sista raderna på en psalms vers sjöngs grepp bäramålag i bären och bura kistan från vedbacken och ut på vägen innan hela psalmen sjungits till slut.

ACC. N:R. M 69.19.3

Landskap: Småland Upptecknat av: Sture Rånström
 Härad: Uppvidinge Adress: Värensdelle
 Socken: Väderjö Berättat av: K. H. Berggren
 Uppteckningsår: 1929 Född år 1879 i Väderjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV3

En del brukade låta barn kasta en hand
med jord på kistan och då böjades de med den
äldste och slutade med den yngste. Både famil-
jer brukade alltid själva fylla igen sina gravar.

Självmördare begravas alltid i den nord-
östra ändan av kyrkogården, och de skulle asas
över muren med jätterna före.

De brukade plantera blommor på gravarna,
men tönnrosor skulle de inte plantera, ty det
visade att personen varit stucken av sig.

Mellan Haga i Ölle och Hjupadal på en
backe, som kallas "varfabacken" har funnits
en rishög. Sägner förmäler att en prästen från
Målagård skulle rida till julotta i Väderjö,

Offerkast
Ulma d. 27

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6919-4.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Stine Bäckström
 Härad: Uppvidinge. Adress: Värenas förs.
 Socken: Vädesjö. Berättat av: H. H. Berggren.
 Uppteckningsår: 1929. Född år 1879. i Vädesjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

men räknade ut för vargar, som reva ihjäl både henne och hästen. De andra, som skulle till jultottan, funno henne död. Sedan kastades en rishög upp där.

På stora vägen mot Lenhovda från Sby i Vädesjö socken har funnits två högar. Sägnerna förmäler om den första att det varit två personer, som kommit i gråt med varandra när de voro på trohämning. Den ene slog och slog till den andre med spaden, så han dog. Märklaren var den sist som avrättades i Lenhovda. Det skedde vid en korsväg. När han avrättades hade så mycket folk samlats, så det var långa rader. En del småpojkar t. t. a. sages

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6219:5

Landskap: Småland Upptecknat av: Nine Bäckström
 Härad: Uppvidinge Adress: Värenareke
 Socken: Vädesjö Berättat av: K. H. Berggren
 Uppteckningsår: 1929 Född år 1879 i Vädesjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

mannens far hade klättrat upp i trädet för att kunna se bättre. Så kom först en präst och efter honom den som skulle avrättas och vid hans sida gingo två vakter och sist kom skapriättaren. När de gingo fram till avrättningsplatsen, sjöng prästen: "Jag går mot döden, vart jag går, min synd or Gud begrav o. s. v. Därefter läste prästen en bön. Sedan bandes en blut om den döds- sländes ögan och han lares ned på stupsäckan. Skapriättaren högg två slag med sin yxa och sedan skar han av risten av nacken. När detta var gjort rusade folk fram, för att få några droppar blod för sådan var bra att bota fallandesjukan med.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6219:6.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Åke Bäckström
 Härad: Uppvidinge. Adress: V. Årenaselle.
 Socken: Vädesjö. Berättat av: K. H. Berggren.
 Uppteckningsår: 1929. Född år 1879. i Vädesjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

På något hundratals meter från denna hög var en annan. Det var en person, som äkte på ett menageri och som vall där på backen, och som slog iljäl sig. På alla dessa tre högar har ropesmannen som barn drabbat misshälskor många gånger.

En del tänkte ten på kyrkogården och skjut på. Sedan sköto de subid rätt. Det gick också att gämma oblaten och skjuta på den. Sedan kunde de skjuta iljäl vilken som helst utan att de behövde ~~skjuta~~ se honom.

Skriv endast på denna sida!